

Pau Alabajos: «Totes les cançons d'amor que escric són viscudes en pell pròpia»

Parlem amb el cantautor torrentí sobre el nou disc 'Les hores mortes'

Pau Alabajos | Xepo WS

Des de fa uns anys el cantautor valencià **Pau Alabajos** combina la tasca musical amb la de regidor de Compromís a l'oposició de l'Ajuntament de Torrent. No obstant això, la tasca política no l'ha impedit seguir component i estrenar el vuitè disc, *Les hores mortes* (RGB Suports, 2020), en què cançó, compromís i poesia es tornen a donar la mà. Parlem amb el torrentí sobre l'àlbum i la seva reivindicació social.

Et consideres un cantant polític?

Tots els cantants som polítics. Pose el repte que algú em diga un cantant que no siga polític. La política ho és tot, ens condiciona la vida. Els que no parlen de política explícitament també fan unes cançons polítiques. Una cançó de l'estiu és molt política, en el sentit que està triant un tema i una

estètica i n'està descartant altres. I ho fa a través d'una decisió conscient; per tant, és política.

En tot cas, tu has triat unes opcions més compromeses i menys còmodes.

Des del principi, quan vaig començar a escriure cançons, vaig entendre que la música em servia per expressar una sèrie d'idees, ja siga en el pla individual o col·lectiu. Em sembla que encara hi ha motius per a reivindicar certes coses i la música és una ferramenta més per a fer-ho. En eixe sentit, crec que el disc *Les hores mortes* té tres o quatre cançons que tenen un rerefons polític i de consciència social molt fort.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=jgNd4A9ysZs>

Un dels temes és "Vencerem", que vas avançar en un disc col·lectiu.

Sí, va ser un encàrrec per al llibre-CD *Pintura musicada* (autoeditat, 2018), d'homenatge al pintor i escultor alcoià Antoni Miró, que complia cinquanta anys de trajectòria artística. Ens van demanar que férem una cançó inspirada en un dels seus quadres. A mi em van proposar una obra de la sèrie 'Amèrica negra', del 1972, que es deia "Vencerem". Representa el rostre d'un afroamericà amb el puny alçat. Parla de lluita i la reivindicació dels afroamericans pels seus drets i les seves llibertats civils durant els anys seixanta i setanta als Estats Units. Evidentment, eixa és una lluita que m'agafa molt lluny, però l'encàrrec just em va arribar quan feia poc temps de la forta repressió que hi va haver l'1 d'Octubre a Catalunya. I vaig fer una analogia entre la repressió que van patir els afroamericans que defensaven els seus drets i la resposta completament desmesurada del govern espanyol a través de les forces de seguretat contra la gent que volia votar. Això va fer que la cançó tinguera una doble intenció buscada i que parlara de les dues coses.

El disc s'obre amb "Kintsugi", una cançó d'amor. Et sents definit si diem que normalment combines cançons d'amor, cançons de lluita i musicació de poemes?

L'any 2016 vaig presentar *L'amor i la ferocitat* (Bureo Músiques), el disc que vaig gravar als Estats Units. Per mi, eixos versos de Vicent Andrés Estellés representen la manera com faig els discos. Hi ha cançons que són més de lluita i altres que són més d'amor, però una cosa és l'amor i l'altra, la felicitat. Eixe títol em representa moltíssim. Tots els discos tenen un equilibri entre un apartat més personal i íntim i un altre de més visceral, de consciència social, col·lectiu. I em trobe molt a gust barrejant les dues coses.

Una altra característica és que les cançons d'amor sempre tenen una localització geogràfica molt concreta. A "Sagrada família" hi surt 'Castillejos amb Rosselló'?

La veritat és que totes les cançons d'amor que escric són autobiogràfiques. No sabia inventar-me una cosa així. Són històries viscudes en pell pròpia. En realitat, això és aplicable a totes les meves cançons. Moltes voltes hi ha referències geogràfiques perquè eixos llocs tenen molt de simbolisme. És una cosa molt curiosa. Quan vaig fer "Inventari", una cançó molt íntima que enumerava una sèrie de sentiments molt interns, pensava que no arribaria a la gent. Hi havia tantes claus internes que em semblava que el públic no s'hi podria identificar. I va passar tot al contrari. No era qüestió de les coses que jo haguera viscut sinó que la gent pensés en les històries que havia compartit amb la seva parella. Com més internes, més reals són i fan que la gent s'hi senti més identificada.

Pau Alabajos Foto: Xepo WS

Al disc hi ha cinc poemes musicats: tres de Miquel Martí i Pol, un de Maria-Mercè Marçal i un altre d'Apel·les Mestres.

Bé, en realitat el d'Apel·les Mestres no acabe de saber si és un poema o una cançó, tot i que jo he tractat el text com si fora una poesia. La música que ell hi va posar l'any 1917 no s'ha conservat.

Xavier Ribalta també el va musicar i jo l'he adaptat amb una altra melodia diferent. De fet, quan la vaig gravar no havia escoltat la cançó de **Ribalta**, vaig saber que l'havia musicat quan jo ja n'havia fet la meua versió. És un poema que no coneixia fins que el vaig sentir recitar al president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, durant el judici del Procés. Em va cridar l'atenció la força poètica que té i la declaració de principis que es resumeix en la frase 'no passareu'. Situada al segle XXI l'entenc com un cant a la democràcia i un a?legat antifeixista.

De Maria-Mercè Marçal has elegit "Vuit de març", una cançó molt especial perquè no la cantes tu.

No, és un manifest feminista evidentíssim. Volia que estigués al disc perquè em sembla un poema a reivindicar però vaig voler que les veus fossin de dones i que els homes ens féssim un poc enrere. Jo hi soc perquè he compost la música, i també he participat en tota la gravació però les veus són de tres dones espectaculars: **Gemma Humet, Marta Rius i Meritxell Gené**. Més que una cançó, crec que és un manifest en vers. Als directes la faré jo sol, tret que tinga una de les tres a mà i que em vulguen fer el favor. Crec que els músics homes tenim l'obligació també de reivindicar les dones poetes, i de fer sortir temàtiques feministes a les cançons per posar el debat damunt la taula. Jo no ho havia fet mai, aquesta ha estat la primera volta.

Ens queda Miquel Martí i Pol, un clàssic que tu encara no havies musicat.

No l'havia fet mai, però sí que és un poeta de capçalera que sempre m'ha inspirat molt. Trobe que és molt estellesià, que tenen un estil que podria arribar a ser semblant i que tots dos combinen el compromís polític amb una part intimista. He musicat tres poemes d'*Estimada Marta* (Llibres del Mall, 1978). És un poemari que sempre m'ha agradat molt per la càrrega emocional que té, i em sembla que mai no havien estat musicats. Com que no podia musicar el llibre sencer vaig decidir fer els tres primers poemes ("Estimada Marta I", "Estimada Marta II" i "Estimada Marta III"). Els hem posat tots tres junts perquè dialoguen entre ells, tot i que estilísticament cada un va per una banda diferent. És un dels llibres més coneguts del poeta i no en conec cap altra musicació. Em va semblar curiós perquè tots els versos són aguts i això condiciona moltíssim el fet de posar-hi música perquè el ritme ja ve molt marcat. Tenia moltes ganes de fer-ho.

Pau Alabajos Foto: Xepo WS

Has treballat amb altres poemes o has anat directament a aquests cinc?

Abans de la tria definitiva, he anat fent diverses proves. El llibre *Estimada Marta* té molts poemes i tots són molt bonics, però sí que vaig intentar-ne algun més. Musicar poemes és una feina que no em resulta gens fàcil. Em requereix molta feina aconseguir que quede una cançó que tinga una certa entitat. De vegades en posar música a un poema em trobe que els versos queden a mitges, que l'estructura és molt estranya? Han d'alinejar-se els astres per aconseguir una bona musicació d'un poema.

I les cançons pròpies, com les has treballades? N'has descartat alguna?

Vaig anar fent i quan vaig veure que en tenia deu vaig parar. Passa una cosa: abans el disc, com a concepte, era molt important. Ara segueix sent important però ja no tant. La gent escolta les cançons concretes encara que no coincideixin amb el compendi que tu has previst en el marc d'un disc. En aquest cas, he volgut que tinga un fil vertebrador, que és el pas del temps i d'aquí ve el títol *Les hores mortes*, extret d'un vers del llibre *Estimada Marta*, de Martí i Pol. A més, he

treballat en altres cançons que han quedat fora, i hi ha alguns esborranys que supose que, si cal, ja apareixeran en propers discos.

Quan serà l'estrena en directe?

L'estrena la farem el 18 d'abril a la cloenda del festival BarnaSants al teatre Joventut de l'Hospitalet de Llobregat, i el segon serà la setmana següent, el 26 d'abril, al teatre Micalet de València.